

K 44202252 : สาขาวิชาภาษาไทย

คำสำคัญ : ฃญา

สิริฃญา คณกริต : การวิเคราะห์ฃญาจากรายการวิทยุกระจายเสียง (AN ANALYSIS ON "PHAYA" FROM A RADIO PROGRAM) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ : รศ. กัญญรัตน์ เวชศาสตร์. 402 หน้า. ISBN 974-464-966-6

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะวิเคราะห์ฃญาในรายการวิทยุกระจายเสียง ด้านลักษณะรูปแบบ เนื้อหา ภาษา ภาพสะท้อนทางสังคมและโลกทัศน์ของคนอีสานที่ปรากฏในฃญา รวมทั้งบทบาทหน้าที่ของฃญา

ผลการศึกษาพบว่า ด้านรูปแบบในการแต่ง ฃญาในรายการฃญาดี อีสาน มีลักษณะคล้ายคลึงกับรูปแบบของฃญาโบราณ ฃญาส่วนใหญ่เป็นร้อยกรองขนาดยาว มีการส่งสัมผัสสระท้ายวรรคต่อเนื่องกันไป ซึ่งคล้ายกับร่ายยาวของภาคกลาง หรือลักษณะที่เรียกว่า "กลอนลำ" ของภาคอีสาน ด้านเนื้อหา ฃญาในรายการฃญาดี อีสานมีเนื้อหาที่เพิ่มขึ้นจากฃญาโบราณ ได้แก่ เนื้อหาเกี่ยวกับการบันทึกเหตุการณ์ ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ และเนื้อหาเกี่ยวกับนิทานและวรรณกรรม ด้านภาษามีศิลปะการใช้ภาษา ได้แก่ การสัมผัสสระและอักษร การใช้คำวิเศษณ์ การซ้ำคำ และการใช้ภาพพจน์ เป็นต้น อันก่อให้เกิดเสียงและความหมายที่ประทับใจ นอกจากนี้ยังพบลักษณะที่แตกต่างจากฃญาโบราณ คือ การใช้ศัพท์ภาษาถิ่นอีสานผสมผสานกับศัพท์ภาษาไทยกลางและคำทับศัพท์ภาษาอังกฤษจำนวนมาก อีกทั้งพบการใช้คำย่อคล้ายลักษณะการใช้ภาษาในหนังสือพิมพ์ ซึ่งความเปลี่ยนแปลงด้านรูปแบบ เนื้อหา ภาษา ของฃญาที่ปรากฏในรายการฃญาดี อีสานนี้ มีสาเหตุมาจากบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้ฃญาต้องมีการปรับเปลี่ยนเพื่อการดำรงอยู่ เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและเข้าถึงคนอีสานสมัยใหม่ได้

การศึกษาภาพสะท้อนทางสังคมและโลกทัศน์ของชาวอีสาน แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับสังคม ภาพสะท้อนดังกล่าวนี้ ปรากฏทั้งภาพของสังคมสมัยเก่าและสังคมสมัยใหม่ เพราะสังคมอีสานอยู่ในช่วงของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อโลกทัศน์ของคนอีสาน จะเห็นได้ว่า คนอีสานรุ่นเก่ากับรุ่นใหม่มีมุมมองแตกต่างกัน คนอีสานรุ่นใหม่ส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาในระบบโรงเรียนที่สูงขึ้น มีมุมมองตามหลักทางวิทยาศาสตร์ ขณะที่คนอีสานรุ่นเก่าได้รับอิทธิพลทางความคิด การมองโลกจากพระพุทธศาสนาและไสยศาสตร์

ด้านบทบาทหน้าที่ พบว่า ฃญาดังกล่าวยังคงมีบทบาทหน้าที่ต่อบุคคลและสังคมอีสานหลายประการ ส่วนใหญ่ยังคงเป็นบทบาทหน้าที่หลักของคติชน เช่น สร้างความบันเทิง ให้การศึกษา และจรรโลงวัฒนธรรมท้องถิ่น เป็นต้น บทบาทหน้าที่ดังกล่าวนี้อาจมีความแตกต่างไปจากบทบาทหน้าที่ของฃญาโบราณ เพราะถูกปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับความต้องการของคนอีสานยุคใหม่ และผสมผสานกับบทบาทหน้าที่ในฐานะของการเป็นสื่อมวลชน เช่น บทบาทของการเป็นสื่อรณรงค์ประชาสัมพันธ์ บทบาทของการเป็นสื่อในการติดต่อสื่อสาร และวิพากษ์วิจารณ์แสดงความคิดเห็น เป็นต้น

K 44202252 : MAJOR : THAI

KEY WORD : 'PHAYA'

SIRICHAYA CONCRETE : AN ANALYSIS ON "PHAYA" FROM A RADIO PROGRAM.

THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. KANYARAT VECHASAT. 402 pp. ISBN 974-464-966-6.

The Objective of this research is to analyze 'Phaya' from a radio program, 'Phaya Dee Esam', by forms, contents and language. Social reflection, world views of North-Eastern people, and function of 'Phaya' will also be examined.

The research about poem form of Phaya from the show 'Phaya Dee Esan' proves that it is similar to the traditional ones. Most of Phaya is in a form of long poem with continual external assonance rhyme, which resembles two forms of Thai verse, 'Rai Yaw' of Central region and 'Glon Lum' of the Esam-North Eastern region. About the content, there are added elements from traditional Phaya, which are the record of current affairs, information, knowledge and stories relating to tales and novels. About the language, there is an artistic usage of language namely the use of assonance and alliteration, use of adjective, repetition of words, as well as figures of speech. All of these techniques create both impressive sound and meaning. In addition, the examination of language also found few differences in characters of language between modern Phaya in radio show and the traditional ones, for instance, a mixture of standard Thai and Northeastern dialect and a lot of words borrowed from English. Moreover, abbreviation of words in newspaper style can also be found. The change of form, content and language in Phaya, as previously stated, is caused by the change of social context. Phaya writers must adjust the style in order for Phaya to stay alive, get along and be approachable for new generation of North-Eastern people.

The study of social reflection and world views of North-Eastern people greatly shows the relationship between novel and society. The reflection illustrates both retrospective and present view, due to the fact that North-Eastern society is currently changing. Various factors caused by the social change have effected the Esam people. It can be perceived that People of different generation have different point of view. While most of Esam new generation receive higher education from the school system, thus having scientific perspective, the older ones are influenced by Buddhism and Dark art/ black magic.

About Phaya function, Phaya from 'Phaya Dee Esam' still plays an important role in the North Eastern society, mostly in folklore, such as for educating and entertainment purpose, as well as vitalize the local culture. Nevertheless, some of today functions differ from the old days, as it has been adjusted to suit the life style and serve the needs of the Esam new generation. Furthermore, it now blends with the function of mass media-press, for example, act as a mean for public relations, communication and space for expressing social criticism and opinion.